



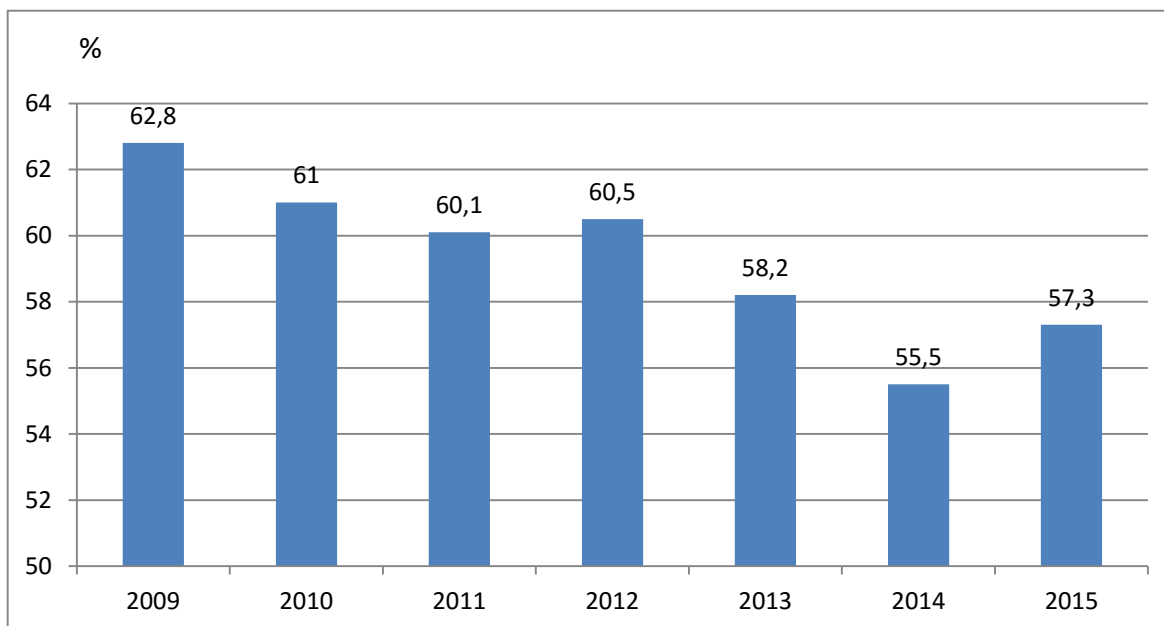
ДОХОДИ, РАЗХОДИ И ПОТРЕБЛЕНИЕ НА ДОМАКИНСТВОТА В ОБЛАСТ БЛАГОЕВГРАД ПРЕЗ 2015 ГОДИНА

Доходи на домакинствата

През 2015 г. годишният общ доход средно на лице от домакинство в област Благоевград е 4 502 лв. (при 4 953 лв. за страната) и нараства с 7.7% спрямо 2014 година. Основната част от този доход - 96.1% е получена под формата на текущи приходи от работна заплата, пенсии, социални помощи, детски надбавки, както и на приходи от самостоятелна заетост и регулярни трансфери от други домакинства. Останалата част от отчетения общ доход - 3.9%, се дължи на приходи от продажби и други приходи.

Работната заплата е основен източник за доходите на домакинствата. През 2015 г. работната заплата формира 57.3% от общия доход на домакинствата в област Благоевград, а през 2014 г. - 55.5%.

Фиг. 1. Относителен дял на дохода от работна заплата в общия доход на домакинствата в област Благоевград



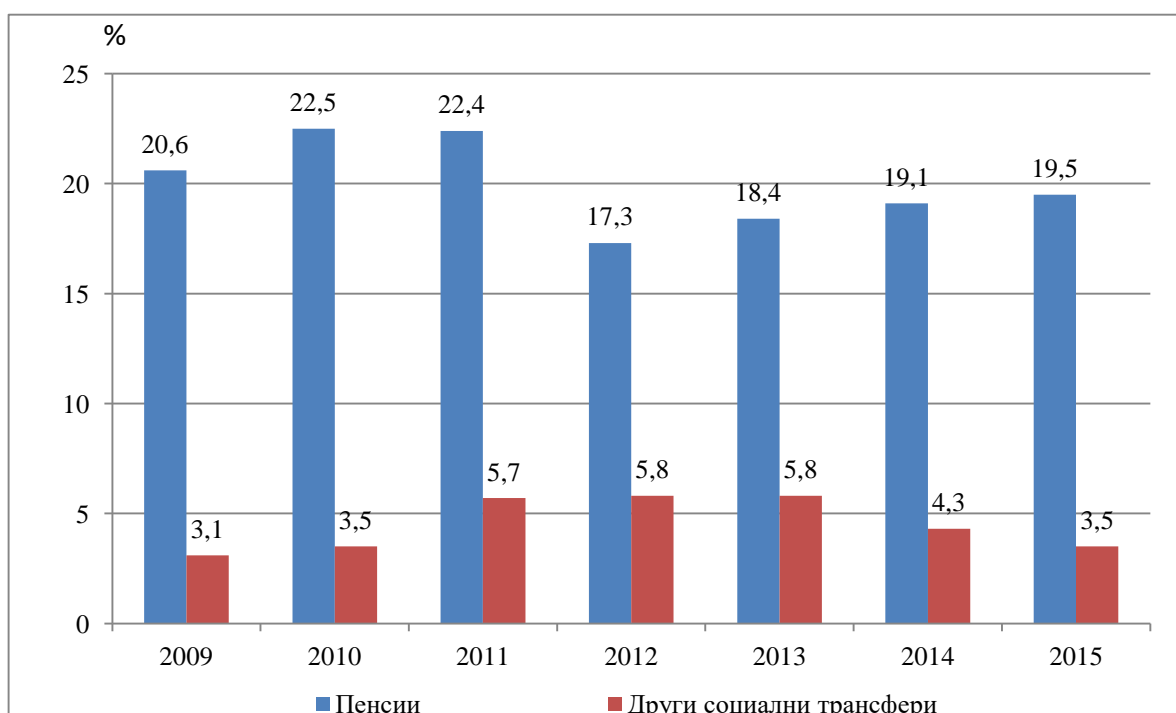
В номинално изражение доходите на домакинствата от работна заплата се увеличават. През 2015 г. домакинствата са разполагали средно на лице с 2 582 лв., получени от работна заплата, докато през 2014 г. тези средства са възлизали на 2 321 лв., т.е. доходът от работна заплата се е увеличил с 11.2%.

През 2015 г. се наблюдава увеличение на дела на пенсиите като източник на доходи за домакинствата от област Благоевград. Относителният дял на доходите от пенсии е 19.5% от общия доход на домакинствата и се увеличава с 0.4 процентни пункта спрямо 2014 година.



Социалните трансфери (пенсии, семейни добавки за деца, социални помощи, стипендии и обезщетение при безработица и др.) формират 23.0% от общия годишен доход на домакинствата през 2015 г., а през 2014 г. този дял е 23.4%.

Фиг. 2. Относителен дял на дохода от пенсии и други социални трансфери в общия доход на домакинствата в област Благоевград



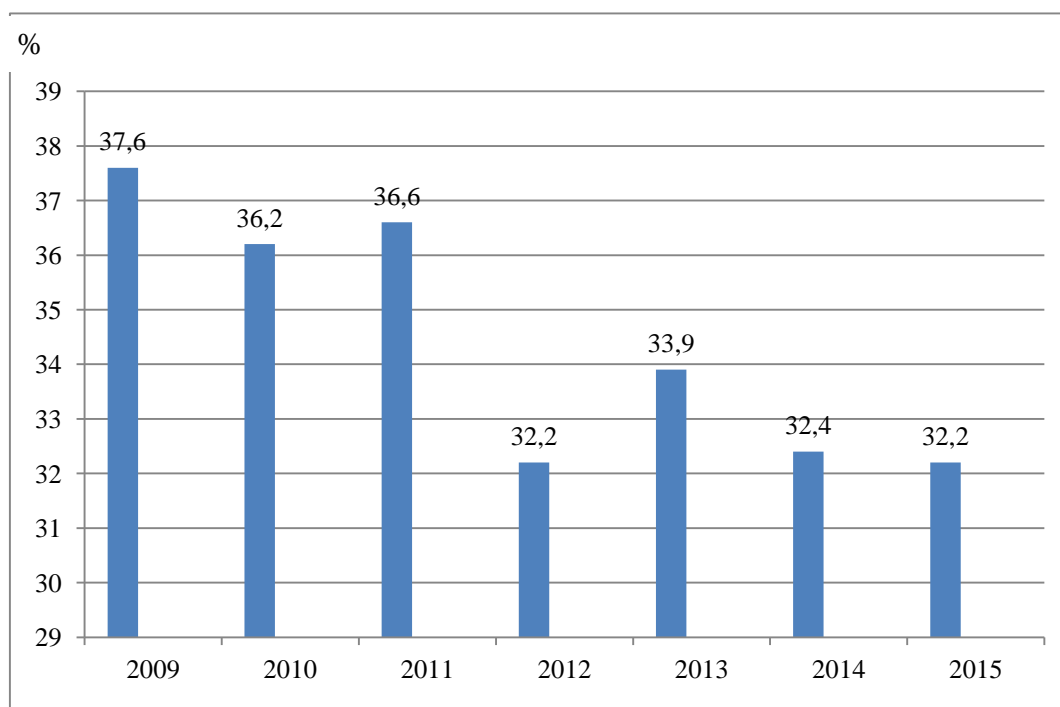
Разходи на домакинствата

През 2015 г. домакинствата в област Благоевград са изразходвали 4 466 лв. средно на лице (при 4 666 лв. за страната), което е със 2.5% повече в сравнение с 2014 година. Основната част (81.2%) традиционно са похарчени за задоволяване на потребностите, 5.1% - за плащане на данъци и 13.7% - за други разходи.

За храна са изразходвани 1 439 лв. средно на лице от домакинството. Относителният дял на разходите за храна от общия разход намаляват от 32.4% през 2014 г. на 32.2% през 2015 година.



Фиг. 3. Относителен дял на разхода за храна и безалкохолни напитки в общия разход на домакинствата в област Благоевград



В сравнение с 2014 г. разходите за жилища, вода, електроенергия и горива в общия разход се увеличават с по 2.4 процентни пункта. Спрямо предходната година се отчита нарастване и на разходите за транспорт - с 1.1 процентни пункта, както и на разходите за данъци – с 0.4 процентни пункта. Спрямо 2014 г. относителният дял на разходите за облекло и обувки в общия разход намалява с 0.7 процентни пункта, при алкохолни напитки и тютюневи изделия намалението е с 0.5 процентни пункта и при разходите за храна намалението е с 0.2 процентни пункта.



**Относителен дял на видове разходи в общия разход на домакинствата
в област Благоевград**

| Групи разходи | 2009 | 2010 | 2011 | 2012 | 2013 | 2014 | 2015 |
|--|-------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|
| Общ разход | 100.0 | 100.0 | 100.0 | 100.0 | 100.0 | 100.0 | 100.0 |
| Потребителски общ разход | 80.5 | 80.6 | 81.2 | 77.5 | 81.8 | 79.4 | 81.2 |
| Храна | 37.6 | 36.2 | 36.6 | 32.2 | 33.9 | 32.4 | 32.2 |
| Алкохолни напитки и тютюневи изделия | 3.7 | 3.1 | 3.9 | 3.5 | 3.9 | 3.3 | 2.8 |
| Облекло и обувки | 3.6 | 3.5 | 3.5 | 4.3 | 4.1 | 5.5 | 4.8 |
| Жилища, вода, електроенергия и горива | 14.8 | 13.3 | 14.4 | 12.8 | 13.2 | 12.1 | 14.5 |
| Жилищно обзавеждане и поддържане на дома | 3.0 | 3.5 | 2.6 | 2.9 | 3.0 | 3.7 | 4.2 |
| Здравеопазване | 3.6 | 3.9 | 4.0 | 3.4 | 5.0 | 4.4 | 3.8 |
| Транспорт | 4.0 | 4.5 | 4.2 | 5.9 | 6.1 | 6.1 | 7.2 |
| Съобщения | 4.7 | 5.6 | 5.4 | 4.2 | 4.5 | 4.4 | 4.3 |
| Свободно време, културен отдих и образование | 2.6 | 3.3 | 3.5 | 4.6 | 4.1 | 3.8 | 3.2 |
| Разнообразни стоки и услуги | 3.0 | 3.7 | 3.3 | 3.7 | 3.9 | 3.7 | 4.0 |
| Данъци | 5.0 | 5.3 | 5.2 | 4.8 | 5.1 | 4.7 | 5.1 |
| Социални осигуровки | 6.5 | 6.7 | 7.4 | 6.9 | 7.6 | 7.4 | 7.6 |
| Регулярни трансфери към други домакинства | 4.8 | 4.1 | 3.1 | 1.6 | 2.6 | 2.9 | 1.9 |
| Други разходи | 3.2 | 3.3 | 3.1 | 9.3 | 2.9 | 5.6 | 4.3 |

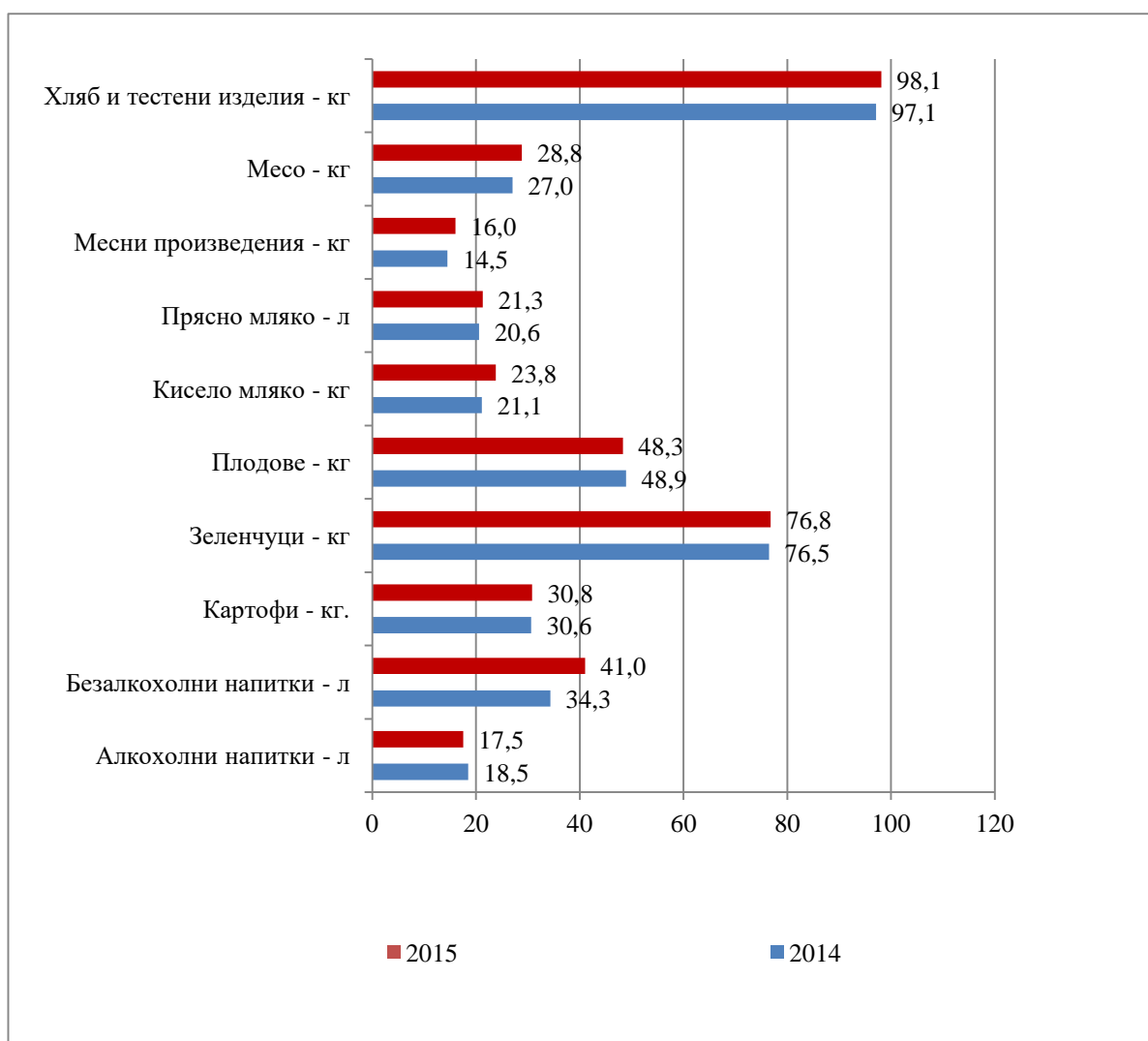
Потребление на домакинствата

Данните показват, че през 2015 г. настъпват промени в структурата на потреблението на домакинствата в област Благоевград – увеличава се консумацията на хляб и тестени изделия с 1.0 кг (спрямо 2014 г.) и достига 98.1 кг средно на лице. Увеличава се консумацията на месо и месни произведения. Така например консумацията на месо средно на лице през 2015 г. се увеличава с 1.8 кг спрямо предходната година и достига до 28.8 кг средно на лице, а при месните произведения това увеличение е с 1.5 кг и съответно достига до 16.0 кг. Консумацията на зеленчуци се увеличава от 76.5 на 76.8 килограма. Увеличение се наблюдава и при консумацията на прясно и кисело мляко, а също и на кашкавал и сирене.

На годишна база намалява потреблението средно на лице от домакинство на алкохолни напитки (от 18.5 на 17.5 л) и цигари (от 511 на 420 броя).



Фиг.5 Потребление на основни хранителни продукти средно на лице от домакинство





Методологични бележки

Данните са получени от **тримесечното** наблюдение на домакинските бюджети. Наблюдението е репрезентативно, като се използва случайна извадка от домакинства.

Обикновено домакинство образуват две или повече лица, които живеят в едно жилище или в част от жилище, хранят се заедно и имат общ бюджет, независимо от това дали имат роднински връзки помежду си. Домакинство е и едно лице, което живее самостоятелно, храни се отделно и има свой отделен бюджет.

Колективните домакинства не са обект на изучаване на домакинските бюджети.

Основните показатели за доходите, разходите и потреблението се оценяват **тримесечно и годишно** и се представят под формата на средни величини и относителни дялове.

Доходите на домакинствата в пари и натура включват доходите на всички членове на домакинството от: работна заплата, пенсии, самостоятелна заетост, обезщетения за безработни, социални помощи и други. Включват се и други доходи, общи за домакинството, като регулярните или еднократни трансфери от други домакинства и продажбите на имущество.

Разходите на домакинствата включват разходите за храна, напитки, тютюневи изделия, жилище (вода, електроенергия, отопление, обзавеждане и поддържане), транспорт, съобщения, здравеопазване, данъци, социални осигуровки и други.

Потреблението средно на лице от домакинството представлява количествата консумирани хранителни продукти и напитки при домашни условия и не включва консумацията в заведения за обществено хранене.

Подробна информация за наблюдението на домакинските бюджети и резултатите от него е публикувана на Интернет страницата на НСИ в рубриката „Доходи и разходи на домакинствата” (<http://www.nsi.bg>).